

JUSTITISMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 20. marts 2015
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Anne-Sophie Abel Loh-
se
Sagsnr.: 2014-0030-2866
Dok.: 1421642

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 268 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 11. december 2014. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Mette Frederiksen

/

Louise Falkenberg

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 268 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen fra Joan Søstrene, herunder særlig den del, der vedrører det lave antal anmeldelser på voldtægtsområdet, jf. REU alm. del – bilag 378 (folketingsåret 2013-14). Spørgsmålet bedes besvaret inden besvarelse af samrådsspørgsmål I, J og K.”

Svar:

1. Det fremgår bl.a. af henvendelsen fra Joan-Søstrene, at antallet af voldtægtsanmeldelser i Danmark er betydeligt lavere end i Sverige, og at mange kvinder, der har været udsat for voldtægt og andre seksuelle overgreb, vælger ikke at anmelde forholdet, hvilket betyder, at gerningsmanden går fri og kan udsætte andre for overgreb.

Joan-Søstrene opfordrer på baggrund heraf til, at det undersøges, hvordan man i højere grad kan få ofre for voldtægt og andre seksualforbrydelser til at anmelde forholdet, herunder om der er behov for at ændre straffeloven, så det i højere grad bliver muligt at retsforfølge gerningsmanden, f.eks. ved at erstatte kravet om vold i lovgivningen om voldtægt med et krav om manglende samtykke. Joan-Søstrene har i den forbindelse henvist til den såkaldte Istanbul-konvention, som Danmark har tiltrådt og ratificeret.

2. Sager om voldtægt skal i sagens natur tages meget alvorligt og behandles grundigt af de involverede myndigheder. Dette gælder ikke mindst af hensyn til offeret, der skal føle sig tryk og godt behandlet.

Samtidig skal vi sikre, at lovgivningen er udformet på en sådan måde, at ofre for voldtægt og andre seksuelle overgreb har en god retsbeskyttelse, ligesom vi naturligvis løbende skal overveje, om der er ting, der kan gøres for at forbedre forholdene for ofre for voldtægt.

Som det fremgår af Rigspolitiets udtalelse nedenfor, har antallet af anmeldelser om voldtægt ligget stabilt i en årrække. I samme periode har der i øvrigt været en stigning i antallet af sigtelser. Det er ifølge Rigspolitiets vurdering ikke muligt at foretage en sammenligning af anmeldelsestallene i Danmark og i andre lande, da eventuelle forskelle kan skyldes en lang række faktorer.

Som det også fremgår nedenfor, er den gældende lovgivning på området blevet revideret inden for de seneste år og baserer sig på anbefalinger fra

Straffelovrådet, ligesom lovgivningen efter Justitsministeriets vurdering lever op til Danmarks internationale forpligtelser.

3. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet kan til brug for besvarelsen af Justitsministeriets anmodning indledningsvis oplyse, at Rigspolitiet nøje følger udviklingen i antallet af anmeldelser om voldtægter.

I perioden fra 2010 til 1. halvår 2014 har antallet af anmeldelser om voldtægt ligget stabilt på ca. 350 anmeldelser årligt på nær i 2012, hvor antallet var 317. Samtidig viser Rigspolitiets opgørelse en positiv udvikling i form af en stigning i antallet af sigtelser i samme periode, jf. nedenstående tabel.

Voldtægt efter straffelovens § 216	2010	2011	2012	2013	1. halvår 2014
Antal anmeldelser	342	342	317	351	189
Antal sigtelser	258	290	274	322	185

*Antallet af sigtelser omfatter samtlige sigtelser og således også eventuelt flere sigtede på samme sag.

Rigspolitiet kan særligt for så vidt angår forskellen i antallet af anmeldelser på voldtægtsområdet i Danmark og Sverige oplyse, at det efter Rigspolitiets opfattelse ikke er muligt at foretage en umiddelbar sammenligning af anmeldelsestallene i Danmark og i andre lande, da eventuelle forskelle kan skyldes en lang række faktorer, herunder forskelle i det faktiske kriminalitetsniveau, uensartet anmeldelsestilbøjelighed eller forskelle i den konkrete udformning af lovgivningen.”

4. Straffelovens § 216 definerer voldtægt som at tiltvinge sig samleje ved vold eller trussel om vold, at skaffe sig samleje ved anden ulovlig tvang eller med en person, der befinder sig i en tilstand eller situation, i hvilken den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen, eller at have samleje med et barn under 12 år. Det fremgår af straffelovens § 225, at § 216 finder tilsvarende anvendelse med hensyn til andet seksuelt forhold end samleje.

Det blev i forbindelse med lov nr. 633 af 12. juni 2013 om ændring af straffeloven mv. (Seksualforbrydelser) overvejet, om det gældende krav i straffeloven om, at gerningsmanden skal have udøvet tvang mv., skulle bevares, eller om kriminaliseringen af ufrivillig seksuel adfærd i stedet burde tage udgangspunkt i, om offeret har samtykket i den seksuelle aktivitet. Der henvises i den forbindelse til pkt. 2.2.2 og 2.2.4 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget (L 141 fremsat den 6. februar 2013).

Lovforslaget byggede på Straffelovrådets betænkning nr. 1534/2012 om seksualforbrydelser, hvori Straffelovrådet anbefalede, at kriminalisering af overgreb i form af samleje mv. fortsat burde bygge på krav om tvang eller udnyttelse mv.

Straffelovrådet lagde bl.a. vægt på, at der ikke uafhængigt af de gældende bestemmelser om tvang mv. findes en fast afgrænsning eller definition af samtykkebegrebet, og at afgrænsningen mellem, hvad der anses som en seksualforbrydelse, og hvad der anses som en accepteret form for seksuel adfærd, således ikke vil være givet med en ren samtykkebaseret regulering.

Det var endvidere Straffelovrådets opfattelse, at der ikke var påvist væsentlige fordele ved at indføre en generel samtykkebaseret kriminalisering af seksuelle handlinger, men at der derimod var grund til at antage, at et udtrykkeligt, gyldigt samtykke som forudsætning for lovligt seksuel aktivitet sjældent vil harmonere med seksuallivets realiteter, hvorfor bevisførelsen i sager efter en samtykkebaseret strafbestemmelse således i praksis må antages at ville komme til at koncentrere sig om, hvorvidt der foreligger objektive omstændigheder i form af vold eller trusler mv., som kan indicere, at der ikke foreligger et reelt eller stiltiende samtykke.

5. I forhold til den såkaldte Istanbul-konvention (Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet), som Danmark ratificerede den 23. april 2014, bemærkes, at artikel 36 i konventionen forpligter de kontraherende stater til at kriminalisere seksuel vold, herunder voldtægt.

Efter artikel 36, stk. 1, skal den forsætlige udøvelse af følgende handlinger uden den pågældendes samtykke være strafbar: vaginal, anal eller oral penetrering af seksuel karakter af en anden persons krop ved hjælp af en kropsdel eller en genstand, at udøve handlinger af seksuel karakter med en anden person uden den pågældendes samtykke og at få en anden person til at udøve handlinger af seksuel karakter med en tredjemand.

Samtykke skal ifølge artiklens stk. 2 gives frivilligt og være udtryk for den pågældendes frie vilje bedømt ud fra omstændighederne ved den konkrete situation.

Det fremgår af pkt. 193 i den forklarende rapport til konventionen, at det er overladt til de kontraherende stater at bestemme straffelovgivningens

specifikke ordlyd og de faktorer, som de anser for at udelukke frivilligt samtykke.

Danmark har i overensstemmelse hermed besluttet, at navnlig anvendelse af vold eller trussel om vold, ulovlig tvang eller udnyttelse af en tilstand eller situation, i hvilken den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen, er faktorer, der udelukker frivilligt samtykke.

6. Justitsministeriet kan for så vidt angår det af Joan-Søstrene anførte om sagsbehandlingstiderne i vold- og voldtægtssager henvise til Justitsministeriets besvarelse af 9. december 2014 af spørgsmål nr. 1532 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.